

รายวิชา ภาษาไทย

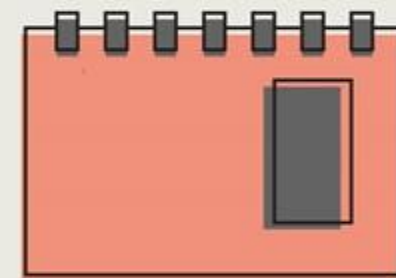
รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ผู้สอน ครูวรรณรี วุ่นนุรักษ์

เรื่อง ฝึกหัดแต่งบทร้อยกรอง ๒

ก ข ค

๔

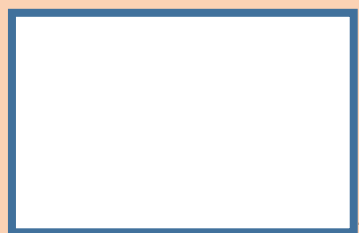
ฝึกหัดแต่งบทร้อยกรอง ๒

จุดประสงค์การเรียนรู้

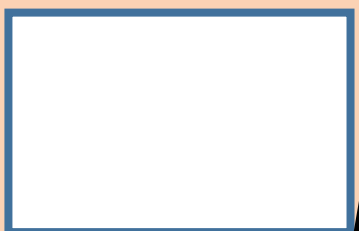
๑. บอกหลักการแต่งบทร้อยกรอง แผนผัง และลักษณะสัมผัสของกลอนสี่ได้
๒. เขียนแผนผังกลอนสี่และลักษณะสัมผัสได้ถูกต้อง
๓. แต่งกลอนสี่ได้ถูกต้องตามฉันทลักษณ์
๔. มีความใฝ่รู้ ใฝ่เรียน และรับผิดชอบ

“ คำไทยใช้ให้ถูก ”

จงหาคำที่เขียนถูกต้อง

๑. พหูสุต~~ะ~~ (พหูสุต)

๒. ต้นพุ~~ธ~~ชา (ต้นพุทรา)

๓. พิสดาร

“คำนิมิตความหมาย”

เสียงพูด

ราชาภิเษก

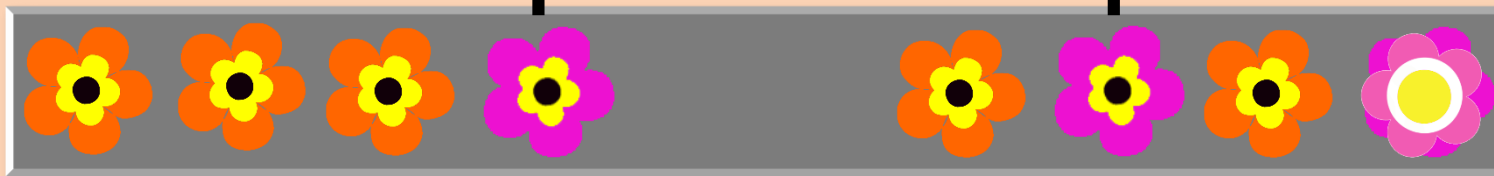
พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ปี พ.ศ.๒๕๕๔ ให้ความหมายว่า
น. พระราชพิธีในการสถาปนาขึ้นเป็นพระมหากษัตริย์
ใช้ว่า พระราชพิธีบรมราชาภิเษก. (ส.).
แม่คำของ "ราชาภิเษก" คือ ราช ๑ ราช-

“รู้ไว้ใช่ว่าใส่บาตรแบกหาม”
// เรียนรู้ หรือศึกษาไว้ก็ไม่ได้ลำบาก หรือเสียหายอะไร

แผนผังกลอนสี่

๑ บท

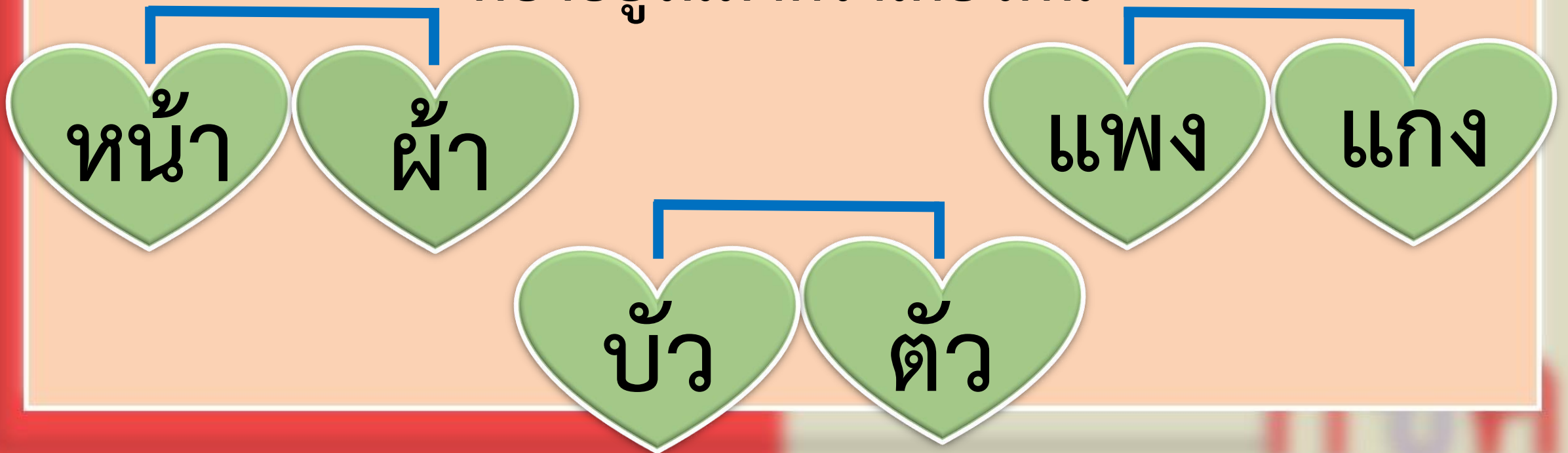
สัมผัสระหว่างบท

คำสัมผัสคืออะไร

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตสถาน ปี ๒๕๕๔
ให้ความหมายไว้ว่า ถูกต้อง แตะกัน กระทบกัน
ในบทร้อยกรอง หมายถึง คำที่มีสระ
และมาตราตัวสะกดเดียวกัน

๑. สัมผัสสระ

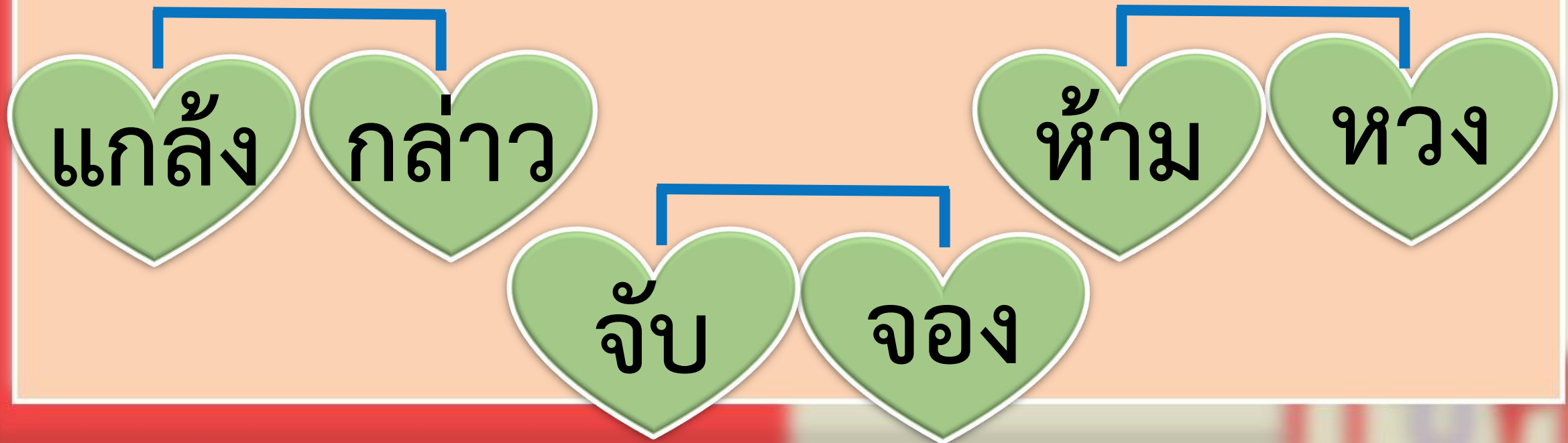
ใช้คำที่ประสมด้วยสระที่มีเสียงเดียวกัน ถ้ามีตัวสะกด
ต้องอยู่ในมาตราเดียวกัน

๒. สัมผัสพยัญชนะ

เป็นใช้คำที่มีเสียงพยัญชนะต้นเดียวกันส่งสัมผัสกัน

บางครั้งเรียกว่าสัมผัสอักษร

กิจกรรมใบงานที่ ๑๑

คำสั่ง นำข้อความที่กำหนดให้ไปเติมลงในวรรคที่ขาดหายไปให้ถูกต้อง
ตามฉันทลักษณ์กลอนสี่

แม่ตัวไม้ใหญ่

เจ้าเลี้ยงควายได้

๑. นกเอี้ยงนกเอี้ยง

เจ้าเลี้ยงควายได้

แม่ตัวไม้ใหญ่

แต่ใจเกินตัว

กิจกรรมใบงานที่ ๑๑

คำสั่ง นำข้อความที่กำหนดให้ไปเติมลงในวรรคที่ขาดหายไปให้ถูกต้อง
ตามฉันทลักษณ์กลอนสี่

ต่อตำเจ็บตัว

ก่อนไปบ้านเพื่อน

๒. ก่อนไปบ้านเพื่อน

หากไปเล่นน้ำ

แม่เตือนความจำ

ต่อตำเจ็บตัว

กิจกรรมใบงานที่ ๑๑

คำสั่ง นำข้อความที่กำหนดให้ไปเติมลงในวรรคที่ขาดหายไปให้ถูกต้อง
ตามฉันทลักษณ์กลอนสี่

สุบยากินเหล้า

เล่นเกมไม่เรียน

๓. ..เล่นเกมไม่เรียน..

อ่านเขียนไม่เอา

..สุบยากินเหล้า..

น่าเศร้าใจจริง

กิจกรรมใบงานที่ ๑๑

คำสั่ง นำข้อความที่กำหนดให้ไปเติมลงในวรรคที่ขาดหายไปให้ถูกต้อง
ตามฉันทลักษณ์กลอนสี่

หนูเอื้องชอบกิน

มะไฟมะเฟือง

๔. หนูชอบผลไม้
ทุเรียนลูกเขื่อง

มะไฟมะเฟือง
.....
หนูเอื้องชอบกิน
.....

กิจกรรมใบงานที่ ๑๑

คำสั่ง นำข้อความที่กำหนดให้ไปเติมลงในวรรคที่ขาดหายไปให้ถูกต้อง
ตามฉันทลักษณ์กลอนสี่

เที่ยวป่าเดินเขา

ครอบครัวของเรา

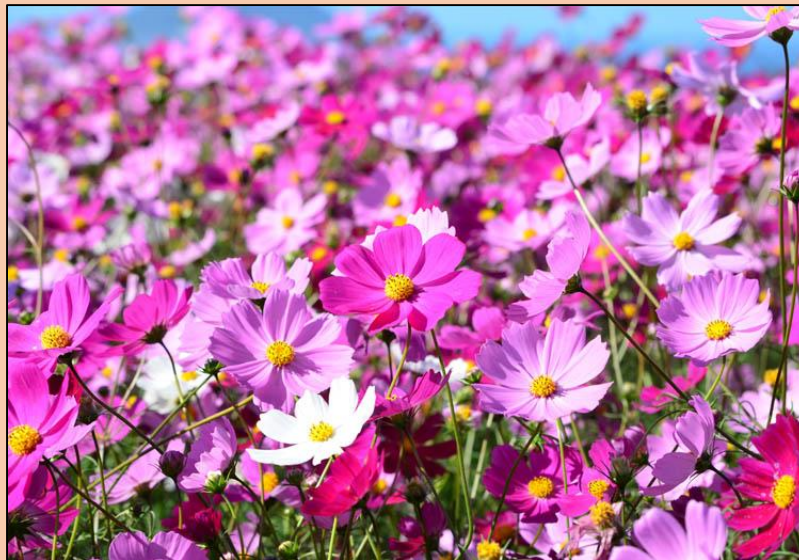
๕. แม่พ่อชอบพา

.....เที่ยวป่าเดินเขา.....

.....ครอบครัวของเรา.....

ชอบเข้าพงไพร

กิจกรรม

ดอกไม้ในสวน ล้วนมีกลิ่นหอม

กิจกรรม

กระเช้าดอกไม้

มอบให้คนดี.....

กิจกรรม

ออกกำลังกาย

.....

กิจกรรม

ขี่จักรยาน

.....

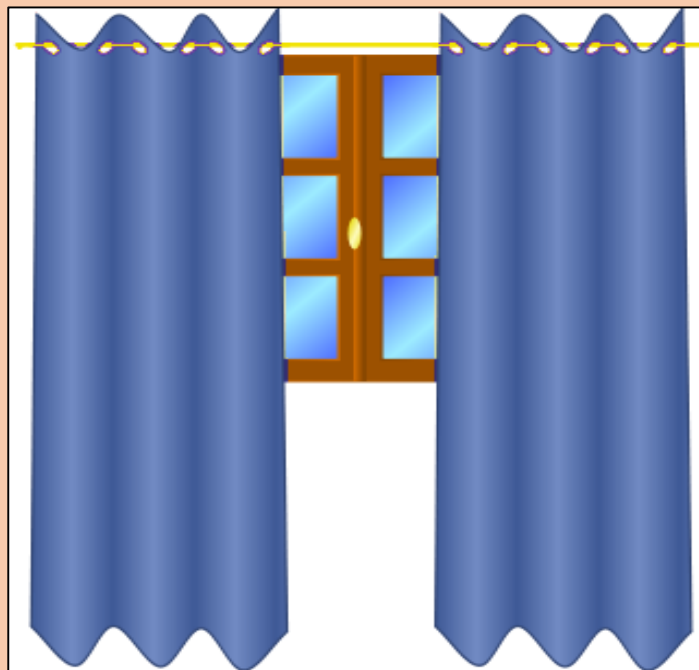
กิจกรรม

น้ำตกแสนงาม

.....

กิจกรรม

ผ้า幔ที่สวยงาม

.....

กิจกรรม

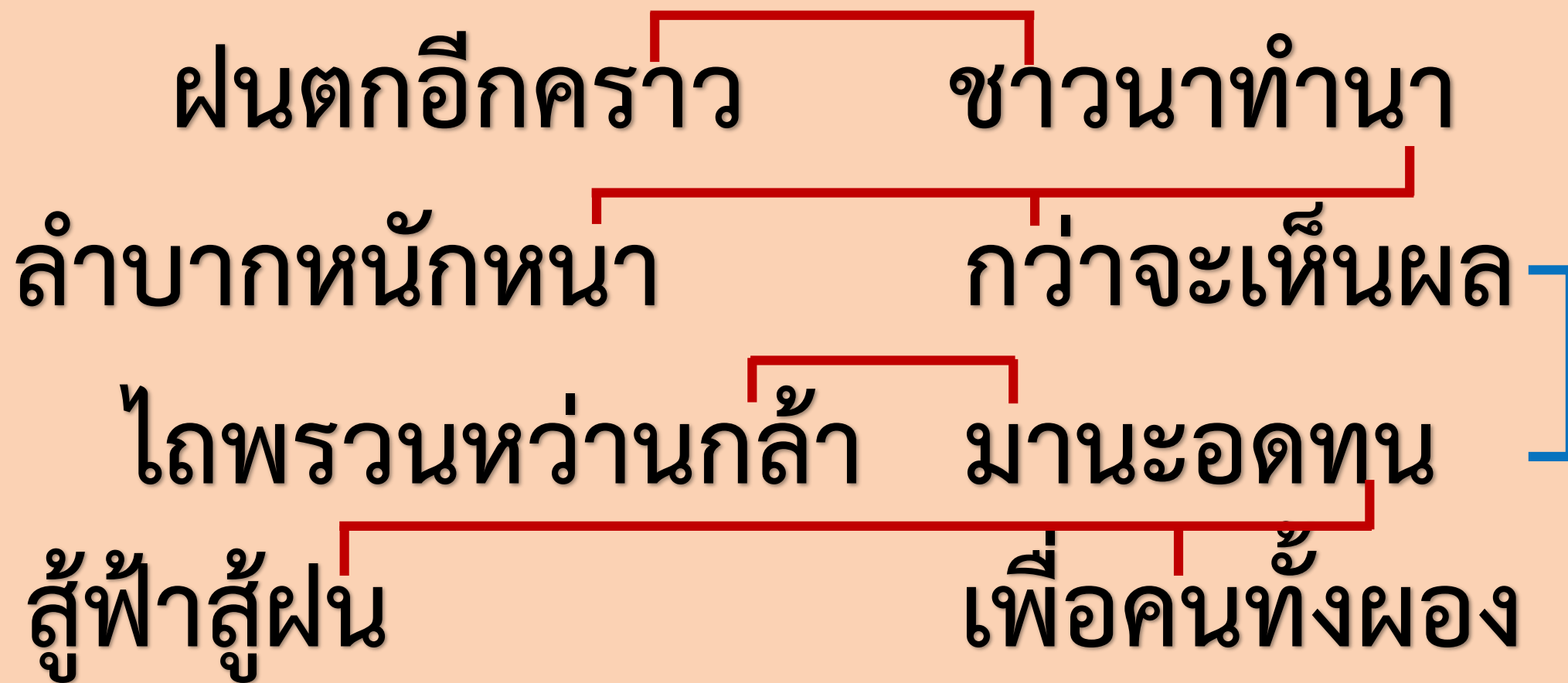
พระคุณของแม่

.....

“เรียงถ้อยร้อยคำ”

ตัวอย่างกลอนสี่

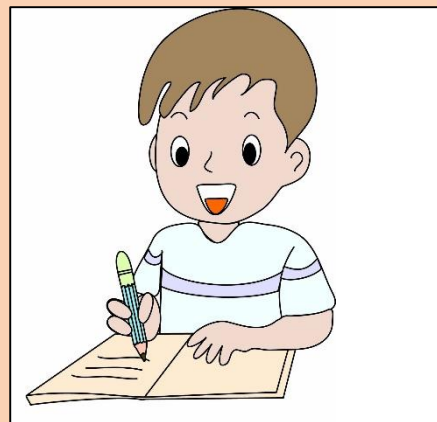
ตัวอย่างกลอนสี่

กิจกรรมใบงานที่ ๑๒

คำสั่ง เขียนกลอนสี่ให้สัมพันธ์กับภาพและถูกต้องตามฉันทลักษณ์

ตัวอย่าง

เราเป็นนักเรียน

กิจกรรมใบงานที่ ๑๒

คำสั่ง เขียนกลอนสี่ให้สัมพันธ์กับภาพและถูกต้องตามฉันทลักษณ์

๑.

เพ็ญเดือนสิบสอง

กิจกรรมใบงานที่ ๑๒

คำสั่ง เขียนกลอนสี่ให้สัมพันธ์กับภาพและถูกต้องตามฉันทลักษณ์

๒.

ขนมหวานของไทย

การแต่งงานให้ไพเราะ ต้องประกอบด้วย

๑. จันทลักษณ์ถูกต้อง
๒. มีสัมผัสคล้องจอง
๓. เนื้อหาถูกต้อง

สรุป

การแต่งบทร้อยกรอง คือ ถ้อยคำที่ได้เรียบเรียงขึ้น โดยมีข้อบังคับ จำกัดคำ และวรรคตอน ให้รับสัมผัสกันอย่างไพเราะ ตามกฎเกณฑ์ที่ได้วางไว้ในฉันทลักษณ์ การแต่งบทร้อยกรองที่ดี จะต้องประกอบด้วยลักษณะ ๓ ประการ คือ

๑. เนื้อหาถูกต้อง
๒. มีสัมผัสคล้องจอง
๓. แต่งถูกต้องตามลักษณะบังคับ

“ของฝากจากครู”

ของทีละเล็ก, ของกำนัล

